

12

UCHWAŁA Nr 16 RADY MINISTRÓW

z dnia 20 stycznia 1982 r.

w sprawie ogólnych zasad udzielania kredytów przez banki.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 1975 r. Nr 20, poz. 108 i z 1981 r. Nr 17, poz. 82) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Banki przez udzielanie kredytów i kontrolę ich wykorzystania realizują politykę gospodarczą Państwa zgodnie z założeniami planów społeczno-gospodarczych Państwa oraz planu kredytowego.

§ 2. 1. Banki udzielają jednostkom gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej kredytów:

- 1) obrotowych na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej.
- 2) inwestycyjnych na finansowanie nakładów inwestycyjnych.

2. Banki mogą na cele określone w ust. 1 udzielać kredytów dewizowych według zasad ustalonych w odrębnych przepisach.

§ 3. Banki udzielają ludności kredytów na budownictwo mieszkaniowe, remonty budynków i lokali mieszkalnych oraz kredytów na cele konsumpcyjne.

§ 4. 1. Podstawę udzielania kredytu stanowi umowa między bankiem a kredytobiorcą.

2. W umowie mogą być zawarte postanowienia uzależniające udzielenie kredytu od spełnienia przez kredytobiorcę określonych warunków.

3. Niespełnienie przez kredytobiorcę warunków, o których mowa w ust. 2, upoważnia bank do wypowiedzenia przed terminem płatności części lub całości kredytu.

§ 5. Banki są obowiązane różnicować warunki udzielania kredytów, uzależniając udzielenie kredytu, jego wielkość i terminy jego spłaty od oceny działalności gospodarczej kredytobiorców i efektywności wykorzystania środków produkcji oraz od celu, na jaki kredyt jest przyznawany.

§ 6. 1. Kredyty podlegają spłacie w terminach i na warunkach ustalonych w umowach kredytowych.

2. Kredyty nie spłacone w terminie stanowią zadłużenie przeterminowane.

§ 7. Kredyty są oprocentowane. Wysokość oprocentowania ustalają odrębne przepisy.

§ 8. Banki mają prawo dokonywać oceny działalności gospodarczej i sytuacji finansowej kredytobiorców oraz kontrolować sposób wykorzystania kredytów.

§ 9. 1. W celu zapewnienia zwrotu udzielonego kredytu bank może domagać się od kredytobiorcy zabezpieczenia w sposób przewidziany w prawie cywilnym i prawie wekslowym.

2. Bank może zabezpieczać należność z tytułu udzielonego kredytu na nieruchomości stanowiącej własność kredytobiorcy w sposób przewidziany w art. 10 Prawa bankowego.

Rozdział 2

Kredytowanie jednostek gospodarki uspołecznionej.

§ 10. Banki udzielają jednostkom gospodarki uspołecznionej działającym według zasad rozrachunku gospodarczego na finansowanie ich bieżącej działalności gospodarczej następujących kredytów obrotowych:

- 1) kredytu podstawowego przeznaczonego na finansowanie składników majątkowych zaliczonych do środków obrotowych, tj. zapasów i należności,
- 2) kredytu płatniczego przeznaczonego na pokrycie wymagalnych zobowiązań w razie przejściowych trudności płatniczych,
- 3) innych kredytów w wypadkach przewidzianych w odrębnych przepisach.

§ 11. 1. Warunkiem udzielenia kredytów obrotowych jest stwierdzenie przez bank, że kredytobiorca:

- 1) osiąga wyniki finansowe zapewniające prawidłowe funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstwa,
- 2) posiada fundusze własne w obrocie co najmniej w wysokości określonej w odrębnych przepisach lub uzgodnionej z bankiem,
- 3) prowadzi działalność gospodarczą zgodną z interesem ogólnym i potrzebami odbiorców,
- 4) efektywnie wykorzystuje środki zaangażowane w działalność gospodarczą,
- 5) przestrzega zasad dyscypliny finansowej.

2. W razie stwierdzenia, że działalność kredytobiorcy nie w pełni odpowiada warunkom określonym w ust. 1 pkt 3—5, bank może odmówić udzielenia kredytów obrotowych na zaspokojenie części lub całości potrzeb kredytobiorcy albo wypowiedzieć przed terminem spłaty część lub całość udzielonego kredytu.

3. Jeżeli kredytobiorca nie posiada funduszy własnych w obrocie w wysokości wymaganej w odrębnych przepisach lub osiąga wyniki finansowe nie zapewniające prawidłowego funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstwa, a zwłaszcza jeżeli ponosi straty, to bank może uzależnić udzielenie kredytów od przedstawienia przez kredytobiorcę programu postępowania sanującego jego stan finansowy. W razie negatywnej oceny programu bank może odmówić udzielenia kredytu lub udzielony kredyt przedterminowo wypowiedzieć.

4. Bank może przyznać kredyt płatniczy w razie przejściowych trudności płatniczych kredytobiorcy na okres do 30 dni.

5. W razie odmowy udzielenia kredytu płatniczego lub utrzymywania się trudności płatniczych po upływie okresu, na który został przyznany kredyt płatniczy, bank może pokrywać dyspозycje pieniężne kredytobiorcy w ciężar zadłużenia przeterminowanego przez okres nie dłuższy niż 60 dni.

§ 12. 1. Banki udzielają jednostkom gospodarki uspołecznionej działającym według zasad rozrachunku gospodarczego kredytów inwestycyjnych na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych jako inwestycje centralne i inwestycje własne przedsiębiorstw.

2. Bank może uzależnić udzielenie kredytu na finansowanie danej inwestycji od przeznaczania na jej finansowanie określonej kwoty środków własnych kredytobiorcy.

§ 13. W razie stwierdzenia, że kredyt inwestycyjny został wykorzystany niezgodnie z jego przeznaczeniem lub że kredytowana inwestycja jest realizowana w sposób nieprawidłowy, bank może wypowiedzieć (część lub całość) udzielonego kredytu.

§ 14. W razie stwierdzenia, że sytuacja finansowa i przewidywane wyniki działalności gospodarczej kredytobiorcy nie zapewniają terminowej spłaty kredytu inwestycyjnego, a bank nie wyraził zgody na przesunięcie terminów spłaty, stosuje się odpowiednio przepisy § 11 ust. 3.

§ 15. Jednostki gospodarki uspołecznionej, które nie działają według zasad rozrachunku gospodarczego, mogą korzystać z kredytów w wypadkach określonych w przepisach normujących ich gospodarkę finansową.

Rozdział 3

Kredytowanie jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych.

§ 16. Banki udzielają indywidualnym rolnikom oraz innym osobom fizycznym prowadzącym działalność w zakresie produkcji rolnej kredytów:

- 1) obrotowych na finansowanie nakładów na rozwój produkcji rolnej oraz innych nakładów bieżących związanych z tą produkcją,
- 2) inwestycyjnych na finansowanie inwestycji związanych z produkcją rolną,
- 3) innych, przewidzianych w odrębnych przepisach.

§ 17. Banki udzielają jednostkom gospodarki nie uspołecznionej nie wymienionym w § 16 kredytów:

- 1) obrotowych na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej,
- 2) inwestycyjnych na finansowanie inwestycji związanych z działalnością gospodarczą.

§ 18. Banki udzielają ludności kredytów na:

- 1) cele związane z budownictwem mieszkaniowym i remontem domów oraz lokali mieszkalnych,
- 2) zakup artykułów przemysłowych i usług,
- 3) inne cele przewidziane w odrębnych przepisach.

§ 19. 1. Banki są obowiązane oceniać celowość udzielenia kredytów, o których mowa w § 16—18, oraz kontrolować zgodność zużycia kredytów z celami, na które zostały udzielone.

2. W razie stwierdzenia, że:

- 1) kredyt został zużyty na inne cele niż określone w umowie,
- 2) kredytobiorca odstąpił od realizacji celu, na który kredyt został udzielony,
- 3) spłata kredytu nie przebiega terminowo,
- 4) kredytobiorca nie spełnia innych warunków ustalonych w umowie kredytowej,

bank może przedterminowo wypowiedzieć udzielony kredyt.

Rozdział 4

Przepisy końcowe.

§ 20. Zasady udzielania przez banki kredytów uspołecznionym jednostkom gospodarki rolnej regulują odrębne przepisy.

§ 21. Tryb udzielania, zabezpieczania i spłaty kredytów oraz kontroli prawidłowości ich wykorzystania przez kredytobiorców ustalają w instrukcjach wewnętrz-

nych prezesi banków, a dla banków spółdzielczych — Prezes Zarządu Banku Gospodarki Żywnościowej.

§ 22. Traci moc uchwała nr 44 Rady Ministrów z dnia 5 marca 1976 r. w sprawie ogólnych zasad udzielania kredytów przez banki (Monitor Polski Nr 15, poz. 68 i z 1981 r. Nr 20, poz. 191).

§ 23. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia:

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski